

Вікторія Мельник, к. філос. н., доцент кафедри управління,
інформаційно-аналітичної діяльності та євроінтеграції
Національний педагогічний університет імені М. П. Драгоманова

ФОРМУВАННЯ ВЗАЄМОВІДНОСИН МІЖ ІНТЕРНЕТ І СОЦІАЛЬНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ СУСПІЛЬСТВА ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ІНФОРМАЦІЙНУ КУЛЬТУРУ

Витоки Інтернету можна знайти в ARPANET, комп'ютерній мережі, створеній Агенцією перспективних дослідницьких проєктів (ARPA), яка була створена в 1958 р. Міністерством оборони США з метою мобілізації дослідницьких ресурсів. ARPANET вийшла з одного з відділів ARPA - відомства технологій обробки інформації (IPTO), створеного в 1962 р, основою якого стала стимуляція досліджень у сфері інтерактивної обробки даних. У створенні ARPANET вбачали подальший розвиток глобальної інформаційної системи, в основі якої створення інтерактивної комп'ютерної мережі IPTO як революційної технології телекомунікаційної передачі, пакетної комутації децентралізованої гнучкої комунікаційної мережі. Наступним кроком стала реалізація можливості зв'язку ARPA-PRNET та SATNET як мережі мереж [1; 2; 3; 4; 5; 6]. Для того, щоб комп'ютерні мережі могли спілкуватися одна з одною, їм потрібні були стандартизовані комунікаційні протоколи, додавши міжмережевий протокол (IP) і випустивши TCP/IP протокол-стандарт, за яким Інтернет працює і зараз. У лютому 1990 р. технічно застаріла ARPANET була списана у резерв, а на 1990 р. більшість комп'ютерів в США мала мережеві можливості, чим створила підґрунтя для міжмережевого зв'язку, а у 1995 р. діяльність NSFNET була зупинена, що відкрило дорогу приватному управлінню Інтернетом. Після цього Інтернет швидко розрісся як глобальна мережа комп'ютерних мереж [7; 8; 9; 10; 11; 12]. Проте сьогодні вже відомо, що ARPANET була не єдиним джерелом Інтернету. FIDONET працює за допомогою персональних комп'ютерів стандартних телефонних ліній і залишається найдешевшою та найдоступнішою мережею комп'ютерних комунікацій у світі. У 2000 р. вона нараховувала більше 40 000 вузлів та близько 3 млн. користувачів, хоча це репрезентувало тільки крихітну частину загального використання Інтернету. FIDONET стала впливовим фактором в конфігурації світового Інтернету. Вирішальна тенденція в комп'ютерних мережах виникла зі спільноти користувачів UNIX як операційна система, розроблена в лабораторіях BEL та репрезентована у 1974 р. університетам, а у 1979 р. була розроблена програма зв'язку між комп'ютерами UNIX дозволила сформуватися мережам комп'ютерних комунікацій (USENET NEWS), що суттєво розширило практику комп'ютерних комунікацій. USENET став невід'ємним від ARPANET, що свідчить про те, що поступово злилися дві традиції й різні комп'ютерні мережі змогли спілкуватися і використовувати ту саму магістраль, а ці мережі зійшлися зрештою у вигляді Інтернет. Іншим значним наслідком традицій користувачів UNIX став «фрух» відкритих джерел як спроба зберегти доступ до усієї інформації щодо програмних систем відкритим [2]. Згодом Столлмен створив операційну систему GNU як альтернативу UNIX за умови поваги до положення COPyleft, під яким розуміється, що кожен, хто використовує програмне забезпечення, яке зробилося вільним, має у відповідь поширити Мережею покращений код цього програмного забезпечення. Результатом цієї ініціативи стало створення надійної операційної системи LINUX, яка постійно удосконалювалася працею тисячі хакерів та мільйонів користувачів, завдяки чому LINUX зараз широко вважається однією з найпередовіших операційних систем у світі. Так, більше 60% серверів всесвітньої павутини використовували APACHE, серверну програму з відкритим кодом, розроблену спільними зусиллями мережі програмістів UNIX. Згодом було впроваджено програмне забезпечення,

яке дало можливість знаходити та вносити інформацію з будь-якого та до будь-якого комп'ютера, підключеного до Інтернету: HTTP, HTML і URI (пізніше названий URL). Бернерс-Лі побудував програму-браузер /редактор у 1990 р. і назвав цю гіпертекстову систему всесвітньою павутиною (WWW). Найбільш модифікованою версією WWW була MOSAIC, в яку ввели передову графічну спроможність для того, щоб зображення могли бути знайдені і передані Інтернетом. ARPA стало самостійно вирішувати, як стимулювати технологічні досягнення в ключових сферах, не придушуючи креативність, як головне джерело того, що врешті стало називатися Інтернетом. Згодом ARPA стала однією з найбільших у світі інституцій інноваційної технологічної політики і ключовим актором технологічної політики США. У 1983 р. мережа розділилася на MILNET (військова) та ARPA-INTERNET (дослідницька) і в 1984 р. привела до створення NSFNET. З даного сценарію випливає, що без ARPA не було б ARPANET, а без ARPANET не існував би Інтернет, таким, яким ми його знаємо сьогодні. Інтернет пройшов довгий час еволюції з тих пір, коли розширився у безпечному середовищі, забезпеченому громадськими ресурсами та дослідженнями, яке не придушувало свободу думки та інновацій [13; 14; 15; 16; 17; 18; 19]. Самі університети відіграли провідну роль у розширенні та інституціалізації Інтернету, які внесли великий культурний та технологічний внесок. Поява персонального комп'ютера допомогла розширенню комп'ютерних мереж, прикладом чого є світове поширення FIDONET. Вплив автономних мереж став вирішальним у глобальній експансії комп'ютерних мереж, які з'явилися з культури свободи, відкритості. Інтернет продовжує розширюватися із безпрецедентною швидкістю не тільки по кількості мереж, але й в діапазоні прикладних програм, досягнувши відносної стабільності в управлінні, не піддаючись ані бюрократії, ані хаосу децентралізованої структури. Таким чином, формування взаємовідносин між Інтернет і соціальною організацією суспільства має вплив на інформаційну культуру особистості та організації.

Література:

1. Andriukaitiene Regina, Voronkova Valentyna, Kyvliuk Olga, Maksimenyuk Marina and Aita Sakun. *Theoretical insights into expression of leadership competencies in the process of management. Problems and Perspectives in Management*, 15(1-1), 220-226. / *Проблеми и перспективы в сфере менеджмента*. Сумы, 2017. [http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15\(1-1\).2017.09](http://dx.doi.org/10.21511/ppm.15(1-1).2017.09) (Scopus)
2. Voronkova Valentina, Kyvliuk Olga. *Philosophical reflection smart-society as a new model of the information society and its impact on the education of the XXI century. Future Human Image*. – 2017 *Future Human Image*, Том 7, 2017. <http://www.fhijournal.org/?cat=7>
<http://www.bazaluk.com/journals>. (Web of Science).
3. Воронкова В.Г., Кивлюк О.П. Людина у освітньому просторі smart-суспільства / В. Воронкова, О. Кивлюк // *Міждисциплінарні дослідження складних систем : зб. наук. праць*. - Київ : Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2017. - № 10-11. - С. 88-95. Режим доступу: <http://enpuir.npu.edu.ua/handle/123456789/17103> (Web of Science).
4. Воронкова В.Г. Формування синергетично-рефлексивної моделі самоуправлінського суспільства: цивілізаційний контекст // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: збірник наукових праць*. – Запоріжжя: ЗДІА, Вип.49, 2012. С.17-28.
5. Кивлюк О.П. (2000). Використання комп'ютера на уроках математики в початковій школі // *Комп'ютер у школі та сім'ї*. Вип.4. С. 32-33.
6. Кивлюк О.П. (2016). Освітня культура інформаційного суспільства в контексті глобалізаційної реальності // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії*. Вип.67. С.225-232.
7. Максименюк М.Ю. (2015). Організації як об'єкт публічного адміністрування: теоретико-методологічні виміри // *Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб.наук.пр.]*. Запоріжжя: Вид-во ЗДІА. Вип. 63. С.234-248.

8. Максименюк М.Ю. (2016). Філософські засади публічного адміністрування // Гілея: науковий вісник: збірник наукових праць / гол. ред. проф. В.М. Вашкевич. К.: «Видавництво «Гілея». Вип.106 С.190-198.
9. Максименюк М. Ю., Нікітенко В.О. (2016). Інформаційно-комунікативне суспільство як різновид складної соціальної системи і взаємодії // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА. Вип. 66. С. 266-278.
10. Мельник В.В. (2015). «Аксіологічний поворот» сучасної філософії від культури як буття до буття культури// Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 63. С. 208-217.
11. Мельник В.В. (2013). Становлення і розвиток полікультурного суспільства в умовах євроінтеграції // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 54. С. 69-81.
12. Мельник В.В. (2005). Полікультурність в контексті глобалізації: соціально-філософський аналіз // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип.22. С.217-229.
13. Мельник В.В. (2015). Культура буття людини як соціокультурний феномен // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип.66. С.253-268.
14. Молодиченко В.В., Олексенко Р.І. (2017). Концептуальні пріоритети формування сучасної людини економічної // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип.70. С.164-175.
15. Nikitenko, Vitalina. Conceptualization of geo-cultural values in the process of teaching of foreign language. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: Запоріжжя. 2016. Вип. 64. С. 255–259.
16. Нікітенко, В. О. Сучасна геокультура як геокультурний феномен. Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Запоріжжя. 2013. Вип. 53. С. 261-270.
17. Nikitenko Vitalina. Cultural and social competence creation in the process of English language study: information society aspect // Humanitarian Bulletin of Zaporizhzhia State Engineering Academy. Issue. 2016. 251-257.
18. Олексенко Р. І. (2015). Вплив комунікацій на ціннісні орієнтири особистості / Р. І. Олексенко // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. Вип. 62. С. 65-73.
19. Пунченко О. П., Лазаревич А. А. Інформатизація як засіб репрезентації інформаційних ресурсів суспільства Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії: [зб.наук.пр.] Запоріжжя: Вид-во ЗДІА, 2015. Вип. 63. С. 21-30.